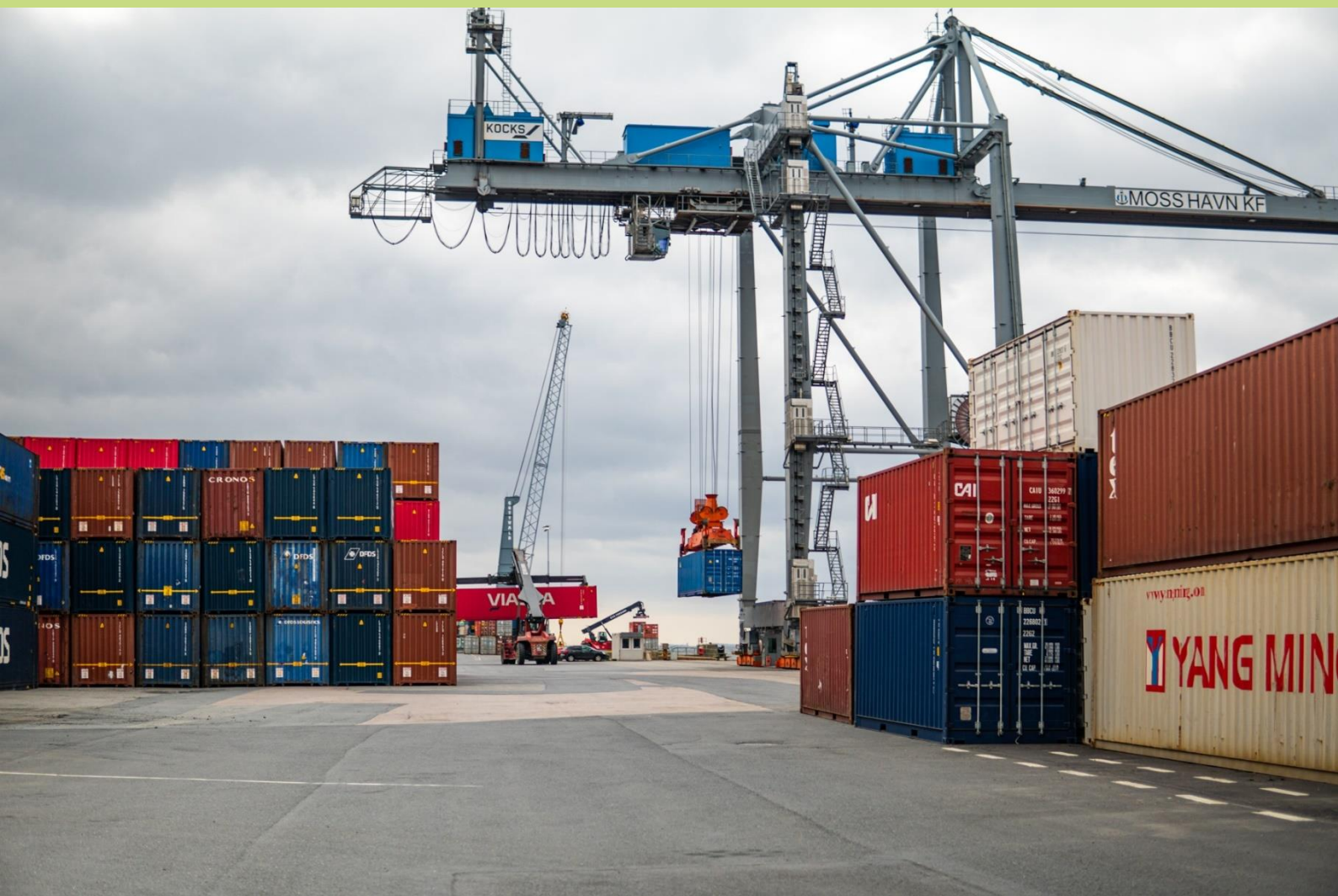

Strategisk plan for Moss Havn KF 2020–2028

Vedtatt i havnestyret 1. september 2020

visjon: Gjør det mulig for regionalt næringsliv
å flytte gods fra vei til sjø og bane

Forretningsidé

Moss Havn KF skal være den mest effektive og kundeorienterte nullutslippshavnen i Oslofjorden. Dette skal gi mulighet for miljøvennlig transport til et sunt næringsliv og legge til rette for nye arbeidsplasser i regionen.

Moss Havn KF skal forvalte kommunens sjøområder i tråd med havne- og farvannsloven, annet relevant lovverk og Moss kommunestyres delegering.

Strategisk posisjon

Moss havn har en svært god beliggenhet. Det er kort innseiling fra hovedled i Oslofjorden og unik plassering i forhold til de viktigste hovedveiene E6 (Oslo/Göteborg), E18 (Oslo/Stockholm) og E18 (Drammen/ Kristiansand) via ferge Moss-Horten som er landets mest trafikkerte riksveiforbindelse til sjøs.

«Alt som får plass i en bil – får plass i en container». De store næringsområdene i regionen er spesialisert innenfor lager/logistikk og majoriteten av transportbehovet over lengre distanser foregår med lastebil eller i container. Miljøfokus, økt bevissthet om sjøtransportens fordeler og leveransedyktighet gjør at flere søker alternative transportløsninger. Enten ved bruk av containerlinjer eller godsferger (ro-ro).

Innlandshavn gir mulighet for å lagre gods og øker effektivt havnens lagringskapasitet. I 2021 etableres dronehavn i Moss. Nye elektriske sjødroner og tilhørende eklektiske trekkvogner gir mulighet for nullutslipp transport.

Moss havn er en viktig forutsetning for at regionen skal kunne innfri samfunnets mål og næringslivets behov for effektiv og miljøriktig transport.

Nåsituasjonen og fremtidsbildet

Dagens havneområde vil fungere frem til Bane Nor har bygget ferdig nye Moss stasjon. Da vil havnearealet øke og nye tilpasninger må gjøres. I tillegg er innlandshavn etablert og i full drift. Automatisk gate og moderne fasiliteter bidrar til å møte kundebehov, men det er fortsatt et etterslep på vedlikehold som må følges opp fremover.

Planlagt havnespor vil knytte havnen direkte til nasjonalt jernbanenett. På sikt vil ny riksvei 19 gi enda bedre tilgang til E6. Moss havn har gode forutsetninger for å bli den ideelle intermodale havnen i Oslofjorden der båt, bil og tog møtes i ett knutepunkt – Moss havn. Dette vil styrke Mossregionen sin posisjon for næringsutvikling fremover.

Programmet Smart Moss Havn har vært operativt i 2017 - 2020. Programmet gir grunnlag for fremtidens havn og bidrar til at vi kan tilfredsstille samfunnets og kundenes behov. Vi slår fast at Smart Havn = fremtidens havn. Prosjekter og tiltak videreføres som integrert del av driften.

Næringslivet i Mossregionen innen lager og logistikk er i sterk vekst. Nye store lagerbygg og logistikksentra etableres og ytterligere arealer tilrettelegges for utvikling. Et samlet infrastrukturelt tilbud med vei, bane og havn er avgjørende for disse etableringene. Flere av de store aktørene i bransjen presiserer særlig viktigheten av havn for sin etablering i regionen.

Samfunnets miljøfokus er stort. Å flytte gods fra vei til sjø og bane er en sentral og avgjørende målsetting for å løse transportsektorens miljøutfordringer. Gjennomførte analyser viser at det på destinasjoner i Europa kan oppnå store Co2 besparelser ved bruk av intermodale verdikjeder basert på dagens teknologi. Som en aktør for fremtiden skal Moss Havn være i front med smarte og miljøriktige løsninger. Innen 2030 skal Moss Havn være nullutslippshavn. Autonomi, elektrifisering og tilrettelegging for nye skipstyper og elektriske lastebiler vil stå sentralt i utviklingen av Moss Havn de neste årene.

Forrige strategiske plan uttrykket sentrale utfordringer slik:

«Inntil nylig har sjøtransport og havnevirksomhet vært preget av god tilgang på arealer. Investeringsbehovet har vært forholdsvis lavt og det har vært lite oppmerksomhet på tid og effektivitet. Fremtidsbildet er annerledes. Nå vil knapphet på areal, økonomiske ressurser og tid tvinge Moss havn, og andre havner, til å tenke nytt. Bruk av teknologi, sterkere kundeorientering og nye modeller for organisering og samarbeid er nøkkelford i utviklingen av Moss havn fremover.»

Moss Havn har startet på denne reisen og de samme nøkkelfordene følger med inn i kommende strategiperiode.

Moss Havn sin innlandshavn

Rammevilkår og markedsutsikter

I Nasjonal transportplan (NTP 2018-2029) slås det fast at mer gods skal overføres fra vei til sjø og bane. Det er gjennom denne planen satt av midler for å styrke teknologisk utvikling og innseilingen til Moss er et prioritert prosjekt. I rullering av NTP kommer det frem at dagens godsvolumer i Norge på rundt 500 millioner tonn øke med 290 millioner tonn mot 2050. 240 millioner tonn av dette vil komme på vei. Hverken teknologi eller trendbrudd er tatt hensyn til. For å kunne motvirke dette må sjøtransporten gjøres mer effektiv og relevant. Moss Havn er en viktig brikke for å nå sentrale mål om å øke andelen på sjø. Gjennom kundeundersøkelse vet vi nå hvilke parametere som er viktig for kundene når transportbeslutninger tas.

Moss havn har status som stamnetthavn i Norge. Dette innebærer at havnen knyttes til stamnettet på sjø og vei. Dette gir havnen både forpliktelser og store muligheter til å bli et velfungerende logistikk-knutepunkt for import- og eksportrettede næringer. Moss havn er, som eneste på østsiden av Oslofjorden, en havn i det europeiske TEN-T¹ nettverket.

KVU² om godsterminalstruktur på Østlandet er sendt på høring. Denne styrker dagens havnestruktur gjennom å fraråde spesialisering av havnevirkksomheten i Oslofjorden. Dagens havnestruktur gir mest og billigst sjøtransport

Fylkesplanen for Østfold mot 2050 fastslår at Moss havn skal være sentral i utviklingen av samferdsel og logistikk i regionen. Gjennom «Regional transportplan for Østfold mot 2050» uttales det særlig at godstransporten gjennom Østfold skal være effektiv, miljøvennlig og trafikk sikker, og den skal bidra til forutsigbarhet for næringslivet. Potensialet for mer miljøvennlige transportløsninger skal utnyttes, herunder bedre arbeidsdeling mellom godstransport på vei, sjø og bane.

Gjennom nylig vedtatt kommuneplanen for Moss presiseres viktigheten av infrastruktur og havn for verdiskapning og kompetanseutvikling. Infrastruktur og havn sikrer lokale arbeidsplasser. Kommuneplanen stiller også krav til at havnevirkksomheten i Moss må utvikles som en kompakt, fossil-fri og smart byhavn. Vedtatt områdereguleringsplan danner rammen for denne utviklingen.

¹ TEN-T står for Trans-European Transport Network. Gjennom forskrift stilles spesielle krav til dem som er del av nettverket.

² KVU - Konseptvalgutredning

Styrker, svakheter, muligheter og trusler (SWOT)

STYRKER

- Løsningsorientert
- Omstillingsevne (kompetanse, teknologi)
- Sentral beliggenhet
- Effektiv
- Innlandshavn

MULIGHETER

- Areal-effektivisering (teknologi)
- Næringsutvikling og økende transportbehov i regionen
- Økende miljøbevissthet blant transportkjøpere
- Godkjent områderegulering
- Jernbanetilkobling

SVAKHETER

- Sårbarhet (utstyr/bemanning/vedlikeholdsetterslep)
- Areal knapphet
- Samfunnsmessig omdømme
- Kunnskap om markedet og drivere
- Liten operasjonell påvirkning

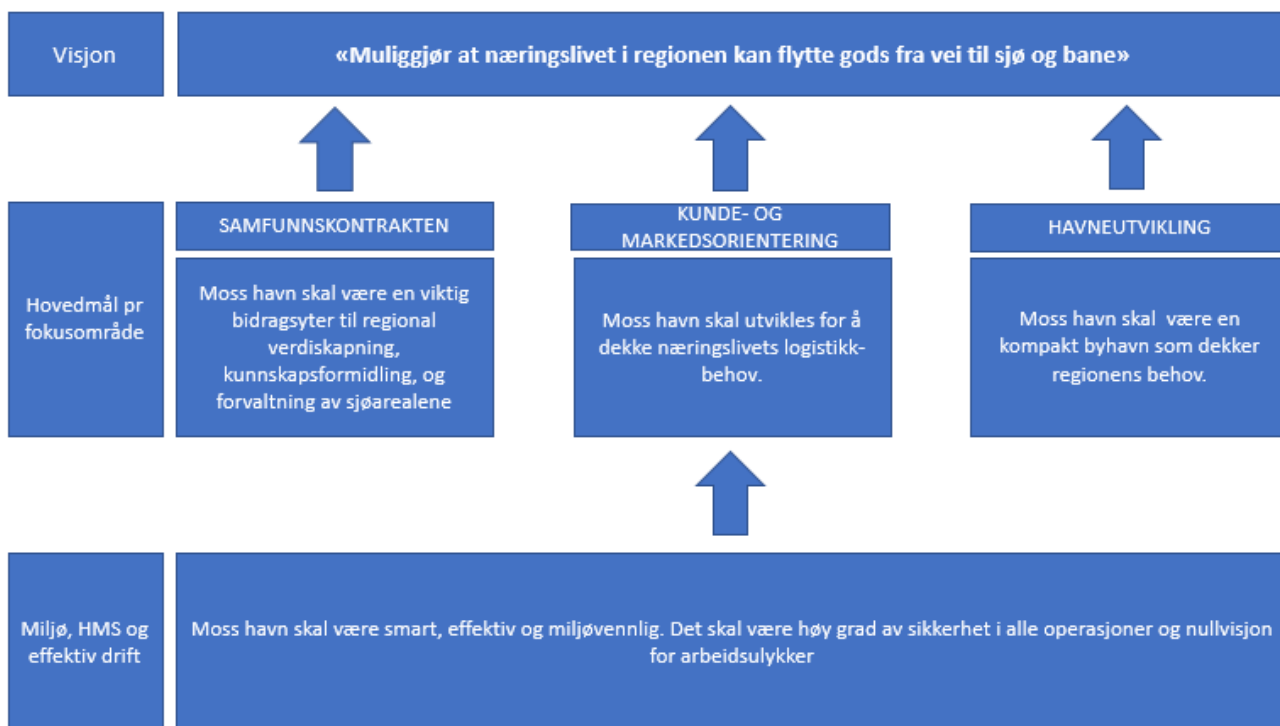
TRUSLER

- Bynær
- Vei-kapasitet
- Lastebil basert kultur i transportbransjen

Fokusområder, mål og strategier

Valg av fokusområder, mål og strategier tar utgangspunkt i markedssituasjonen, organisasjonens SWOT og forventninger fremover. Planen har tre strategiske hovedområder og en «grunnmur».

1. SAMFUNNSKONTRAKTEN

Moss Havn er en offentlig havn med viktige funksjoner i regionen. Rammevilkårene gir havnen en sentral rolle i utvikling av samfunn og logistikk i regionen og å styrke Østfold sin posisjon som «porten mot Europa»

MÅL:

Moss havn skal være en viktig bidragsyter til regional verdiskapning, kunnskapsformidling og forvaltning av sjøarealene.

STRATEGI:

- Utøve aktivt eierskap i selskaper og nettverk
- Samarbeid med skole og utdanningsinstitusjoner
- God dialog med eier og kommune for øvrig
- Aktiv pådriver for effektiv veiforbindelse mellom havn og E6 og for etablering av havnespor
- Synliggjøre effekten av havnens verdiskapning

2. KUNDE OG MARKEDSORIENTERING

Moss havn skal gjennom god forståelse av regionalt næringsliv sitt behov synliggjøre de muligheter som finnes i regionen til å bruke sjøveien.

Kunnskapen om det samlede logistikkbehovet gjør Moss havn til det regionale næringslivets foretrukne havn og en attraktiv samarbeidspartner for lokale og regionale næringsaktører.

MÅL:

Moss havn skal utvikles for å dekke næringslivets logistikkbehov.

STRATEGI:

- Oppdatert informasjon om totalt godsvolum og markedsandelen for sjø
- Arbeide aktivt for å flytte gods fra vei til sjø
- Bidra til å etablere et enklere og miljøvennlig transportkonsept
- Aktiv kommunikasjon og markedsføring av Moss havn

3. HAVNEUTVIKLING

Utviklingen skal være kunde drevet og gjennom bruk av teknologi og forretningsmodell bidra til å bygge en kompakt byhavn.

Moss havn skal, med sin sentrale beliggenhet i åpent farvann, nær E6 og jernbane, være den mest effektive intermodale havnen i Oslofjorden.

Arealene i havnen skal prioriteres til sjø-nær aktivitet.

MÅL:

Moss havn skal være en kompakt byhavn som dekker regionens behov.

STRATEGI:

- Utvikle kompakt byhavn og utarbeide grunnlag for fremtidig driftsmodell
- Modernisere fasiliteter og hente inn vedlikeholdsetterslep
- Moss havn skal være nullutslippshavn innen 2030
- Bidra til å gjøre sjøfronten attraktiv som bobil- og gjestehavn

GRUNNMUREN – MILJØ, HMS OG EFFEKTIV DRIFT

God og sikker drift er «bunnplanken» i et hvert selskap. Dette har stort fokus og er avgjørende for muligheter til å utvikle havnen innen andre strategiske områder.

MÅL:

Moss havn skal være smart, effektiv og miljøvennlig. Det skal være høy grad av sikkerhet i alle operasjoner og nullvisjon for arbeidsulykker.

STRATEGI:

- Fokus på læring og erfaringsutveksling
- God avviksrappoterering gjennom aktiv innmelding og kontinuerlig forbedring
- Måle og kommunisere resultater i driften
- Digitalisering og effektivisering av systemer og prosesser

Prosessen

Moss Havn KFs strategiske plan er vedtatt i havnestyret og i henhold til vedtektene godkjent i kommunestyret. Den gjelder for perioden 2020 – 2028.

Rullering av planen skal skje hvert fjerde år og neste rullering tas det sikte på å gjennomføre i løpet av 1. halvår 2024.

Strategiplanen suppleres med rullerende 4-årig økonomiplan som vedtas av havnestyret og av kommunestyret sammen med kommunens økonomiplan. Administrasjonen utarbeider årlige handlingsplaner i forbindelse med budsjettarbeidet.

